

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS

Voor de Stad. . / 12.
Franco per post. » 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

ADVERTENTIEN

15 cents de regel.
behalve 35 cents zegel

(Verschijnende driemaal in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ITALIE

Van de Italiaansche grenzen wordt onder dagteekening van 7 Januarij gemeld:

Volgens berigten uit Genua, is het nog niet bekend eene schikking tusschen Sardinië en Tunis te bereiken; de Bey moet zich wel tot eenige concessien bereid getoond hebben, waarmede echter de Sardinische regering niet te vreden is. Aan de uitrusting van het smaldeel, hetwelk bestemd is om de kust van Tunis te gaan blokkeren, wordt in de haven van Genua met den grootsten ijver gewerkt. Men hoopt daarmede uiterlijk op het laatst van Februarij gereed te zijn.

PRUISEN

Volgens berigten uit Berlijn van den 17, hadden zich bij H. M. de Koningin van Pruisen, welke sedert eenige dagen ongesteld was, den 16 de mazelen geopenbaard. De ziekte had echter, volgens de uitgegevene bulletins, een geregeld verloop en leverde geen grond van bezorgdheid op.

ENGELAND

Het regtsgebeding voor het Dublinsche gerechtshof tegen O'Connell en zijne medestanders heeft eindelijk eenen geregelden loop genomen.

Nadat eindelijk de voorbereidende maatregelen voor het regtsgebeding afgelopen waren, heeft de procureur-generaal de beschuldiging ontwikkeld. Voor het uitspreken zijner rede daartoe heeft hij de beide geheele zittingen van den 16 en den 17 nodig geacht. De punten van beschuldiging zijn voornamelijk deze, dat de beschuldigten hebben zamenspanningen, om misnoegen en ontevredenheid onder Harer Majesteits onderdanen op te wekken, de regering in haat en minachting te brengen, ijverzucht en bitterheid tusschen de Ieren en Engelsen te doen ontstaan, den geest van het leger te bederven, door overtalrijke volksvergaderingen en in de dagbladen opgenomen oproerige geschriften, vrees ook aan het parlement in te boezemen, op deze en andere wijze het benoemde doel, de intrekking der unie tusschen Groot-Britannië en Ierland, te weeg te brengen, en eindelijk, door de instelling van scheidsregters, het praerogatief der Kroon omtrent de regtsbedeeling door koninklijke gerechtshoven, te verkorten. De procureur-generaal heeft daarna in het breede de Engelsche wetgeving op het punt der zamenspanningen ontwaand, vooral ook om te doen zien, dat eene zamenspanning tot een onwettig doel strafbaar is, ook wanneer zij geen regtsreeksch uitwerksel heeft gehad, en evenzeer, dat vereeniging van verscheidene personen tot een niet onwettig doel strafbaar is, wanneer zij dit doel door onwettige middelen hebben trachten te bereiken. Vervolgens heeft hij eene geschiedenis geleverd van het Dublinsche genootschap tot intrekking der unie, en deszelfs wankling door het geheele land, die zoo ver is gegaan, dat hij voorbeeld, de leden zich verbonden, om personen uit eenen gemeenteraad te verwijderen, die niet tot het genootschap wilden behoren. Men aldige aanhalingen uit O'Connells redeneringen in de monster volksvergaderingen heb voor, tot bewijs, dat die volksleider, onder

den schijn van steeds vroede en rust aan te brengen, de hartstogten van het Iersche volk tegen de regering het Britsche parlement en de Engelschen, in het algemeen in beweging had trachten te brengen. Evenzoo bragt hij dagblad-artikels te berde, waarin de in Ierland aanwezige troepen werden opgeruid, om, als men hun bevelen mogt de wapenen tegen de Ieren te keeren, niet te gehoorzamen. In een dier dagblad-artikels werd op het voorbeeld van Spanje gewezen, waar eene omwinteling door sergeanten is bewerkt. Weder een ander dagblad-artikel maande de Ieren in het Engelsche leger aan, om in geen geval tegen hunne landgenooten de wapenen te gebruiken. Ook de gedichten, opschriften op banieren en andere middelen, die in den laatsten tijd in Ierland gebruikt zijn, om de herinneringen van vroegere burgeroorlogen aldaar op te wekken en haat tegen de Engelschen, wien men daarbij (Saksische bloedhonden en dergelijke noemde, in te boezemen, bragt de procureur-generaal te berde. Naar het schijnt evenwel heeft hij geene enkele omstandigheid aan het licht gebracht, die niet vroeger bekend was. Aan het slot zijner lange rede gaf hij te kennen, dat voor eene zamenwering in den maer strafbaren zin hier geene bewijzen voorhanden waren; zoodat de beschuldiging zich tot *misdeemour* beperkt, dat is tot zoodanig misdrijf, waardoor slechts geldboeten en gevangenisstraf kunnen worden beloopen. Ongestoord heeft de procureur-generaal zijne rede ten einde gebragt. O'Connell heeft die slechts eenmaal afgebroken, door te zeggen, dat de acte van unie nietig was. Over het algemeen is de beschuldiging van den prokureur-generaal als zeer gezocht opgenomen. De aangehaalde bewijzen komen zwak voor; men kon het zien op het gelaat der beschuldigten, die een oogenblik in een algemeen gelach zijn uitgebarsten.

Den 18 is voor het hof te Dublin het verhoor der getuigen in deze zaak begonnen. Men heeft dien dag niemand anders gehoord, dan twee Engelsche snelschrijvers, Hughes en Lentham geheeten, die in Augustus en September jl., zoo het schijnt, van regeringswege naar Ierland zijn gezonden, daar aantekening hebben gehouden van hetgeen in de volksvergaderingen en bijeenkomsten van het Dublinsche genootschap is gesproken en geschied, en op wier getuigenis de Regtsvervolging dus voor een groot deel berust. Het verhoor van Hughes heeft meer dan zes uren geduurd. Onder de omstandigheden, waaromtrent hij zeer bijzonder is ondervraagd, behoort ook, dat bij de volksvergadering te Mullaghmast, in October 11. aan Daniel, O'Connell, met plegtigheid en opheff eene fraai bewerkte fluweelen muts, van in Ierland vervaardigde stoffaadje, en met een rand van klaverbladen (het Iersche wapen) is aangeboden; welke muts eenigermate der vorm eener kroon moet hebben gehad. O'Connell had onder anderen gezegd, dat hij deze muts zijn leven lang zou dragen, en dat zij met hem begraven moest worden.

FRANKRIJK

PARIS 20 Januarij.

Eergisteren avond verspreidde zich alhier het gerucht dat de Koning ernstig ziek was; Z. M. is

dan ook werkelijk eenigzins ongesteld geweest, doch in het minst niet ontzattend. Gisteren was Hoogstdezelve weder geheel herseld.

Gisteren avond heeft eene groote beweging op de Tuilerien plaats gehad, bijna alle Ministers zijn op het kasteel gekomen en één voor één door den koning ontvangen.

De minister van buitenlandsche zaken heeft heden weder eene lange conferentie met den engelschen ambassadeur, lord Cowle, gehouden; deze twee staatslieden zouden over het vraagstuk aangaande het regt van onderzoek gehandeld hebben, hetwelk heden bij de beraadslaging over het adres in de kamer zal voorkomen.

De heer Martinez de la Roza, ambassadeur van Spanje is gisteren morgen van Madrid alhier aangekomen, heeft zich onmiddellijk na zijne aankomst bij de Koningin Maria Christina vervoegd, en zich geruimen tijd met haar onderhouden.

Men meent dat de Regentes in de eerste dagen van Februarij Parijs verlaten, doch, alvorens naar Madrid weder te keeren, nog eene reis naar Napels doen zal.

De beraadslagingen in de kamer der afgevaardigden over het adres van antwoord op de troonrede schijnen van langdurigen aard te zullen worden. Den 20sten was men nog niet verder gevorderd, dan de zinsnede, die de vriendschappelijke betrekkingen met Engeland betreft, en was nog niet eens het punt, wat hier hoofdzak uitmaakt, de onderhandelingen over het regt van onderzoek der schepen, die van het drijven van slavenhandel verdacht zijn, behandeld. Vier leden der tegenpartij hadden achter elkander in uitgebreide redevoeringen betoogd, dat het Fransche kabinet in al de buitenlandsche aangelegenheden, zoo als die van Spanje, Griekenland, Syrie, ja zelfs Nieuw-Zeeland, aan den teiband van Engeland liep, of zich door deze laatste mogendheid liet overvleugelen. Bij het afzenden der berigten was de Minister Guizot aan het woord. De heer Thiers had het woord voor eene volgende zitting gevraagd.

Bij den aanvang der zitting van den 20 is gehandeld over de verkiezing van den heer Charles Laffitte, een neef van den vermaarden Parijschen bankier, tot lid der kamer te Louviers. Die verkiezing is vernietigd verklaard. Er waren afdoende bewijzen voorhanden, dat de heer Laffitte, die in spoorweg-ondernemingen gemoeid is, zijne verkiezing had verworven door te verklaren, dat; indien men hem benoemde, hij een zijtak van den spoorweg van Parijs naar Rouen op Louviers zou tot stand brengen.

NEDERLAND

's GRAVENHAGE 21 Januarij.

De verjaardag van H. M. de Koningin is Vandaag in deze residentie door het uitsteken van vlaggen en het spelen der klokken gevierd, des namiddags was er familie diner ten Hofe, doch verder hebben, wegens den zwaren rouw, ditmaal geen andere feestelijkheden plaats gevonden.

H. K. H. mevrouw de Prinses Albert is den dezer te Berlijn aangekomen.

— Hij besluit van 20 October 1843, heeft Zijne Majesteit den heer P. van Akerlaken, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, verheven tot den Nederlandschen Adelstand.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren zijn weder ingekomen twee verzoekschriften, het eene van ingezetenen te 's Hertogenbosch, en het andere van inwoners van Weert in Limburg, houdende bezwaren tegen de voorgedragen belasting op de bezittingen. — Verzending aan de daartoe bestemde Commissie.

De Centrale Afdeeling brengt haar algemeen verslag uit nopens het ontwerp, strekkende tot aanvulling der instructie voor de algemeene rekenkamer. — De beraadslagingen worden bepaald op aanstaanden Dingsdag.

De Voorzitter stelt voor, Vrijdag aanstaande, des morgens ten elf ure, over te gaan tot de verkiezing van drie kandidaten tot aanvulling van het lidmaatschap van den hoogen raad der Nederlanden, opengevallen ten gevolge van het overlijden van den raadshier mr. van Nes van Meerkerk. Dien overeenkomstig wordt besloten.

Daarna wordt de vergadering tot aanstaanden Dingsdag des morgens ten elf ure, gescheiden.

Heden heeft de Centrale Afdeeling der Kamer zich weder bezig gehouden met het opmaken van haar voorloopig verslag nopens de buitengewone belastingwet.

— Uit het voorloopig verslag der Centrale Afdeeling betrekkelijk het ontwerp van wet tot aanvulling der middelen over 1844 en 1845, blijkt dat de leden zich vóór alles de vraag ter beantwoording hebben voorgesteld, of daardoor het beoogde doel eener duurzame regeling der financiën zal kunnen bereikt worden; met andere woorden, of die maatregelen voldoende zullen zijn, niet alleen om den vroegeren achterstand en de sedert ontstane te korten te doen verdwijnen, maar ook om voor het vervolg het evenwigt tusschen de inkomsten en de uitgaven van den Staat daar te stellen, en alzoo het ontstaan van nieuwe te korten voor te komen? Aan die vraag heeft men de voorgestelde en verder uit te voeren regeling van 's Rijks finantien getoetst, en zich daarbij tot grondslag van beoordeeling voorgelegd de bij de memorie van toelichting gevoegde nota van berekening der uitkomsten, welke men van die regeling meent te mogen verwachten. Wel verre echter dat men door dat onderzoek tot de geruststellende gevolgtrekking gekomen zij, welke de Regering uit hare voorstelling der zaak heeft afgeleid, heeft integendeel de meerderheid der leden verklaard, niet zonder groote bekommring uit de berekening der Regering zelve te hebben ontwaard, dat, toegegeven de juistheid der voorgelegde cijfers, en in de veronderstelling dat al de ontvangsten aan de raming volkomen zullen beantwoorden, niettemin reeds in het jaar 1846 een te kort op de dienst aanwezig zou zijn, waarin dus weder door verhooging van belastingen of door buitengewone middelen voorzien zou moeten worden. — Uit eene in het verslag voorkomende berekening blijkt dat, na den afloop der voorgenomen financiële regeling, en dus reeds op de dienst van 1846 en vervolgens, een blijvend jaarlijksch te kort zal worden ondervonden van meer dan eene ton gouds, hetwelk alzoo door de buitengewone middelen gedekt zal moeten worden. Deze uitkomsten, die op zich zelve reeds niet zeer gunstig zijn, zullen blijken dit nog veel minder te wezen, wanneer men in aanmerking neemt dat de raming van sommige ontvangsten, bij een nader onderzoek, wellicht zal bevonden worden vrij hoog te zijn gesteld, en dat ook daarbij niet is gerekend op den ongunstigen invloed, welchen de buitengewone belasting op de bezittingen en de conversie van de schuld, ten aanzien van den opbrengst der gewone belastingen, zullen te weeg brengen. Vooral echter zal men reden hebben om zich over die uitkomsten te verontrusten, wanneer men bedenkt dat er verschillende uitgaven zijn, sommige zekere, andere van meer twijfelachtigen aard, waarop niet is gerekend, en waarmede alzoo

het bedrag van het jaarlijksch te kort dient vermeerderd te worden. Met het oog op vele uitgaven, die buiten de berekening der regering gebleven en waarvan althans sommige onvermijdelijk zijn, wensch men te vernemen op welke gronden dan toek het vertrouwen der regering staat, dat de beraadde maatregelen voldoende zullen worden bevonden, om het finantiezen van den staat op eenenduurzamen voet te brengen. Bij den bestaenden twijfel, of die gronden in allen deele wel den toets van een nauwlettend onderzoek kunnen doorstaan, heeft men gemeend uit de vorenstaande beschouwingen reeds voor de hand te mogen besluiten, hoe wenschelijk het zij dat de benodigde gelden door middel eener vrijwillige geldleening mogten kunnen verkregen worden, teneinde men alzoo niet noodig hebbe tot het heffen der voorgestelde buitengewone belasting de toevlugt te nemen, en zich daardoor der weg af te sluiten om, bij toekomstige te korten, het zoo noodzakelijk evenwigt tusschen de ontvangsten en uitgaven door verhooging van belastingen te kunnen herstellen. De leden vertrouwden steeds en drongen er des noods op aan, dat de regering niet zal ophouden te trachten, door bezuinigingen en vereenvoudigingen, zooveel mogelijk het eindcijfer der staatsuitgaven te verminderen. Men heeft de grondslagen verlangd te kennen, waarop de berekening berust, dat de heffing van 1 1/2 pCt. op de bezittingen en tot kapitaal herleide inkomsten eene som van f 35,000,000 zal kunnen opbrengen, of, met andere woorden, op welke gronden het nationaal vermogen op eene belastbare waarde van tusschen de 2300 a 2400 millioen gulden wordt geschat, en tot welk gedeelte in die som de onderscheiden soorten van bezittingen in aanslag zijn gebragt. Men voedt de hoop, dat de verkoop van de Belgische schuld een grooter voordeel dan f 4,000,000 zal opleveren, wanneer die schuld niet in massa, maar bij kapitalen van 5 a 10 millioen, wordt gegund aan hen die daarvoor bij inschrijving het hoogste bod doen; weshalve dan ook is aangedrongen dat die schuld in dier voege worde verkocht. Men heeft gevraagd of het wel voorzigtig is, om bij de definitive vaststelling der middelen over het bereids ingetreden tweejarig tijdvak te rekenen op den invloed van verbeteringen, die nog niet bekend zijn, en wellicht in de eerste maanden nog niet zullen kunnen worden tot stand gebragt.

Men heeft in het bijzonder gemeend op nieuw de aandacht der Regering te moeten vestigen op de groote misbruiken, welke plaats hebben bij den invoer van de suiker, en die, uitgelok en aangemoedigd door het hooge bedrag van de uitvoerpremies, de opbrengst van dit middel inderdaad zeer benadeelen. De overweging hiervan heeft tot het denkbeeld geleid, of niet, om de voldoening der belasting te verzekeren, even als ten aanzien van de dranken plaats heeft, zou kunnen bepaald worden, dat alle binnenlandsche vervoer van suiker door een gelei biljet gedekt behoort te worden. Men verlangt althans te vernemen, of tegen zoodanige bepaling, waarvan men overigens goede uitkomsten zou verwachten, soms overwegende bedenkingen aanwezig zijn. Tevens is men bij deze gelegenheid teruggekomen op het vroeger geuite denkbeeld, om de opbrengst van dit middel meer productief te maken, door de verhooging van het prelevement op den suiker-accijns.

Wegens de voorgestelde verhooging van het middel van den accijns op het binnenlandsch en het buitenlandsch gedistilleerd bestond groot verschil van gevoelen tusschen de leden. Dertien leden namelijk verklaarden zich allen tegen de verhooging, op grond haarer overtuiging: mede door de ondervinding bevestigd, dat iedere verhooging van den accijns de sluikerij zal bevorderen, ten slotte slechts eene vermindering in den opbrengst van het middel en daarbij den ondergang der binnenlandsche branderijen zal te weeg brengen. Twintig leden daarentegen, ofschoon in beginsel met de voren bedoelde leden overeenstemmende, meenden nogtans de geringe verhooging

met twee procenten, uit het voorzeide oogpunt voor onschadelijk te moeten houden, en dus bereidheid te hebben om aan het voorstel der regering te dien opzichte hunne goedkeuring te hechten. Overige leden vonden daarin ingehouden het alleen bezwaar, naar oordeelen de vermeerdering moeten gaan, en op eene veel jaarlouker vermeerdering van procenten, dan bij het ontwerp is voorgedragen, te moeten aandringen, voor wel verhooging het middel hán allezin geschikt w toegeacheneu. Sommige dier leden wilden het cijfer der vermeerdering op 10, anderen wenschten het tot 12 procenten gebragt te zien.

Ten aanzien van de voorgestelde vermeerdering van het getal der procenten op het regt van successie bestond mede eenig verschil van gevoel onder de leden. Acht leden verklaren zich stellen in ieder geval tegen die vermeerdering; zes den alleen voor het geval, dat tot de heffing een belasting op de bezittingen mogt worden besloten. Daarentegen hebben drie en dertig leden in de vermeerdering geen bezwaar gevonden, en middien verklaard zich te dien opzichte met de voordragt der Regering te vereenigen.

Wijders is, in verband met de bestaande wet voor vermindering van de opbrengst der belastingen ten gevolge van de invoering der bestaande financiële maatregelen, bij deze gelegenheid in aanmerking gekomen, of er geene termen zouden zijn tot de invoering eener matige belasting op de koffie en thee. Men wensch althans van de Regering te vernemen, of tegen de verwezenlijking van dat denkbeeld ook overwegende bedenkingen bestaan, en zoo ja, welke die zijn.

Eindelijk hebben eenige leden de bepaling van art. 3, waarbij, ten opzichte van de eindregeling der middelen voor 1845, tot eene nadere wet wordt verwezen, onregelmatig geacht, doch overveinsden zij zich niet dat het groote moeilijkheid zou in hebben, om nu reeds de middelen aan te wijzen tot aanvulling van de dienst over 1845, verklaarden dan ook ten slotte daarin eene gunstige noegzamen grond te vinden om over de gewone bedenkingen in dit bijzonder geval heen te stappen.

's GRAVENHAGE, den 22 Januarij.

In het *Dagblad van 's Gravenhage* leest men: » Het zeduin tusschen deze residentie en Schiedamschen dijk, in de nabijheid van de groote Brug en het Badhuis, levert dezen winter weder een zeer levendig en bedrijvig schouwspel op; daar over vier honderd man, door de stad aan het werk gesteld, en zijnde meest allen ambachtslieden, thans zonder werk en tevens vaders van behoeftige en talrijke huizegezinnen, of zoons die voor hunne ouders en verdere betrekkingen werkzaam zijn, aldaar zich bezig houden met afgraven en kruisje van zand, ter daarstelling van eenen rijweg naar de Zwemschool, of het afgloojen der duingronden in de zandrij bij het Zwitsersche huize, een eind die met hout te kunnen beplanten en tot wandelingen aan te leggen. »

— Men verzekert dat de expeditie of zending naar Japan, aan het hoofd van welke de generaal Nepveu stond, en waarbij verscheiden officieren onderanderen de luitenant List, zoon van Zijne Excellentie den Minister van Oorlog, geplaatst waren, om niet met zekerheid bekende redenen gunstig te hebben zal.

ROTTERDAM, den 22 Januarij. Men vernem dat heeren burgemeesters hunne goedkeuring hebben gehecht aan de vergunning, door het Schiedamsch Genootschap aan de rotterdamsche afdeeling van de maatschappij *Tot bevordering der Toonkunst*, voor een jaar bij wijze van proefneming verleend, om in dezelve lokalen eene muzikalschool op te rigten.

— Met Mei aanstaande zal eene garnisoensverandering, althans van eenige regimenten, optreden wezen. Men noemt daarunder het 50 regiment infanterie, waarvan thans de veldbatalions te Maastricht liggen, en welke naar Zeeland, en de 10 regimenten naar Bergen op Zoom, verlegt worden. Het tweede regiment, hetwelk in Zeeland

zou naar Maastricht vestrekken. Voorts, zouden de Jagers, die te 's Gravenhage garnizoen houden, naar Breda, en die welke te Breda liggen naar 's Gravenhage verplaat worden, en eindelijk ook de batterij rijdende artillerie alhier door eene andere worden afgewisseld.

Tot aanvulling van het geveene berigt, ontrent de zakenstelling eener Commissie, tot het onderzoeken van het project voor een kanaal door het eiland Walcheren, in verband met de afsluiting van het Sloe, waarvoor concessie is aangevraagd, deelt de *Vlissingche Courant* nader mede, dat het departement van Marine uitgenoodigd zijnde aan het onderzoek deel te nemen, daarop door Zijne Exc. den minister van marine, van wege zijn departement, tot leden van gezegde commissie zijn benoemd geworden de heeren A. E. Tromp, hoofd-ingenieur der marine te Vlissingen, en A. A. Bolken, kapitein-luitenant ter zee, kommanderende het stoomschip *Cyaloop*.

De Kamer van koophandel en fabrieken der stad Nijmegen heeft, dezer dagen bij een uitvoerig adres, aan Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken gericht, het groote belang voor den handel van Nederland betoogd, om den amsterdamschen spoorweg van Arnhem over die stad tot Keulen, langs den linker rijnouwer te verleggen. De gronden, in het adres aangevoerd, zijn de kortere afstand en het meer geschikte terrein aan die zijde, het voordeel om zoovele steden als mogelijk in de rigting van dezen spoorweg op te nemen, en eindelijk het belang voor Amsterdam, ja voor geheel Nederland, om met den spoorweg, even als met den rijn-belgischen, in de stad Keulen zelve te kunnen komen.

In den nacht van den 15 op den 16 dezer is in het gehucht Putbroek, gemeente Echt, provincie Limburg, een hevige brand uitgebarsten. Eene pachthoeve, toebehoorende aan den heer van Mulhaecht, en bewoond door W. Stoks, is geheel in de asch gelegd; het grootste deel van den oogst, 13 koeijen, 3 varkens en al het pluimgedierte zijn eene prooi der vlammen geworden; alleen de paarden en 2 koeijen zijn gered.

Laatstleden Dinsdag is in eene boerenhuizinge te Onnen, nabij Haren, provincie Groningen, een felle brand ontstaan, waarbij behalve vee menigte goederen, den heer, twee kalveren, en een varken door de vlammen verteerd zijn; ook de bewoner, Geert Spuit, heeft, bij eene poging tot redding van een paard, met dat dier het leven verloren, terwijl zijne vrouw, benevens twee kinderen, door uit een venster te springen, nauwelijks den dood ontkomen zijn.

Van Dordrecht schrijft men den 19 dezer:

Het ijs voor deze stad is thans opgeruimd en het water tot Rotterdam, door de Noord, open. Ook zal morgen de Dordrechtse stoomboot de dienst op Rotterdam ter gewoner uren hervatten. Naar boven is echter de vaart noch gestremd, blijvende het ijs in het Kerkerak voor Papendrecht zitten. Zoo zit het ook nog in de Pelzer. Op het Rijnse eiland, achter het eiland, was in den winter veel drijfijis.

Brieven van St. Petersburg houden in, dat de Russische Regering besloten heeft den oorlog tegen de Kaukasische bergvolkeren op nieuw aanvullenderwijze te gaan voeren. Reeds had het daartoe bestemd armee-corps, beduidende versterking bekomen.

Ingezondene Stukken.

BELASTING OP DE BEZITTINGEN.

(Vervolg en slot van het vorig Nummer.)

Eene belasting op de bezitting verdient de voorkeur, bij hare bestuurders, omdat men daardoor zeker is die alleen te treffen, die de belasting kunnen dragen. Dit komt mij voor als een zeer juist men moet het halen waar nog wat is. Zoo sprak en handelde men in het

begin der fransche omwenteling. Het beste en meest ware, dat ik in die woorden van ons bestuur vind, is eene waarschuwing voor elkeen, die iets heeft en hetzelfde traecht te behouden, om zich daarmede zoo mogelijk naar vreemden bodem te begeven, want ieder die bereikbare bezittingen heeft, moet met schrik en haasting in een land blijven, waar het bestuur zelf zoo revolutionaire taal spreekt. Onlangs ook las ik in het *Handelsblad* dat een lid -- ik meen de heer Bruce -- in de tweede kamer zeide, dat men begon in te zien, dat een gedeelte zich voor het algemeen moest opofferen. Gaarne had ik het bewijs gevonden, dat het bestuur het regt heeft om eenige ingezetenen tot offers van hunne medeburgers te stellen. Of het Edel mogend lid van gevoelen is, dat andere eigenaars zich voor de fondsenhouders moeten opofferen, vind ik ook niet aangehaald. Maar zeker is het dat, als men eenigen wil opofferen, hoe kleiner dat getal zij, hoe beter: men name dan de 5 of des noods de 10 rijkste inwoners des lands en offer die op, dan is het getal der offeroffers klein: men zal het regtvaardigen niet te zeggen: «de omstandigheden vorderen, gebiedend» deze kleine opoffering, van de verbindtenissen op den staat berustende heilig te komen. Intusschen vraag ik, als men in Nederland zulke taal hoort, of het, voor die te verliezen heeft, geen tijd wordt, een veilig heenkomen te zoeken?

140. «De bezittingen ing men eerder verbonden rekenen tot voldoening der houders van schuldbrieven dan de toekomstige inkomsten.» -- Dit heeft een zweem als waren niet slechts de algemeene 's lands inkomsten, zoo als men dat pleeg te verstaan; maar ook alle onze bezittingen specieus voor de schuldeischers van den staat verbonden, en als hadden zij een eerste hypotheek op de vaste goederen der particulieren: zoo ver ook moet men komen, alvorens dezen ten behoeve van geneen te excuseren. Intusschen is het zeker, dat de door onze ministers geuite beginselen tegen het algemeen gevoel, neen tegen de algemeene overtuiging aandruischen; en deze is, dat hij die vaste goederen koopt, met minder interest te vrede is, omdat hij zijn eigendom onbereikbaar, onverliesbaar acht. Hij koopt geene vasten hoevel meerdere renten gevende, om het gevaar, dat alle staatseffecten in meesters of mindere afwat aankleeft, te ontwijken; de fondsenhouder koopt of heeft die gekocht, waarlijk niet uit liefde voor het vaderland, maar om den grooteren interest, die zij aanbieden en om de kans van zijn kapitaal bij rijzing te vergrooten; met die voordeelen neemt hij tevens vrijwillig de kans of het gevaar aan, welk die fondsen medebrengen: de fondsenhouder deelt met niemand zijne winsten, niemand moet dan ook zijn eventueel verlies met hem deelen. De staat zelf is daarvan overtuigd, want hij biedt hogere renten aan dan de kapitalisten anders zouden bekomen; de standaard nog der effecten bewijst ook deze algemeene overtuiging. Volgens de beginselen van ons bestuur is deze algemeene overtuiging louter dwaling, en is er niets veiliger dan het beleggen der kapitalen in staats-papieren; immers wanneer die staat niet meer bij magt is, moeten andere eigenaars het hunne, althans de vermindering der houders van fondsen; de grondeigenaars moeten de daling der effecten vreezen!

Men zegge niet, dat dit alles de aangepane verbindtenis van den staat niet wegneemt. Zeker is de staat verplicht zijne verbindtenissen na te komen zoo lang zijne inkomsten toereikend zijn, zoo lang hij redelijker wijze kan; maar als die inkomsten niet meer toereikend zijn, of als het bestuur de daartoe met de meeste inspanning opgebrachte gelden verkwist, vervreemd of tot ongeoorloofde eindens besteed heeft, dat men dan nog ou aan de schuldeischers de volle toegezegde rente te kunnen voldoen, gehouden zoude zijn, de ingezetenen van hunne eigendommen te ontfetten, kan, dunkt mij, redelijker wijze niet toegestemd worden.

150. «De Staat, die aan de bezittingen zijne bescherming verleent, heeft het regt om, in evenre-

digheid van het geen behouden of beschermend wordt, zodanige opoffering te vorderen als de omstandigheden gebieden.» -- Op deze zoo algemeene uitdrukking zou veel aan te merken vallen; de staat zegt men telkens om den indruk te verzachten; het is nochtans het bestuur of het Gouvernement hetwelk vordert. Spreekt het bestuur van de bescherming, die het aan de bezittingen verleent, en leidt het daaruit een regt van opoffering af te vorderen af, dan moet eerst onderzocht en bepaald worden, in hoep verre die bescherming werkelijk bestaat; en of die, voor zoo ver zij met de daad plaats heeft, niet reeds ruim betaald is. Spreekt men van gebiedende omstandigheden, dan behoort men die op te geven; en wijst men naar eene ledige schatkist, dan moet men klaar aantoonen, dat de daarin gestorte gelden, overeenkomstig de wet, regt en plichtmatig, alleen ten algemeene nutte van den staat gebruikt zijn. Het is niet genoeg te zeggen wij hebben regt te vorderen, gij moet getuigen dat gij genoeg van dat algemeen uitdrukking. Speciaal zegt men, «de omstandigheden vorderen, gebiedend» in evenredigheid van het geen behouden of beschermend wordt.» De fondsenhouder betaalt den danite voor zijn land niet: hij koopt, verkoopt, wisselt zonden er eens gent waar op te brengen, hij behoudt het geheel, de bescherming zijner bezitting is volmaakt. De grondeigenaar betaalt veel en bij elke gelegenheid, de bescherming aan zijne bezitting verleend is derhalve zeer gebrekking en needs duur betaald. Onze ministers moeten al zoo volgens hunne aangehaalde woorden, van de ontcheffers veel, van de grondeigenaren weinig of geene opoffering vragen. Bovendien de opofferingen, die gevraagd worden, zijn niet om andere eigendommen, maar om de bezittingen der renteheffers te beschermen, is het nu in evenredigheid der bescherming, vraag ik, van den grondeigenaar hier zoo veel, als van den renteheffer te vragen.

160. «Daarin zal ieder ingezetenen dragen, naar evenredigheid zijner bezittingen.» -- Zoo zeggen de ministers en met het te zeggen, «men zij de overtuiging dat, ging de belasting door, het, zoo laag behooren, zoo moeten zijn. Maar zeggen zij het in ernst, gelooven zij wat zij zeggen? Men mag niemand zonder vaste zekerheid, de kwade trouw de leugen of het bedrog ten laste leggen; ik wil dan ook niets van dat, alles aantijgen; want ik heb overtuigd dat niemand of zeker zeer weinigen zullen gelooven, wat zij zeggen, en dat integendeel die belasting zoo onevenredig zou gedragen worden, dat, al ware het daarom, alleen zij verworpen moet worden; immers de bezittingen der meeste ingezetenen zijn onbarend, kunnen al zoo niet geschat, en eigen verklaring zal niet vertrouwd worden; de eed zal dan beslissen hoeveel elk betalen zal; dat hoe vele zal niet afhangen van de grootte zijner fortuin; maar van de nauwgezetheid van zijn geweten; ook niet alleen van die nauwgezetheid in 't algemeen; maar van de nauwgezetheid ten deze. En dan zal ongetwijfeld het gewal der na waarheid afgelegde eeden bij vergelijking met dat der valshe, zeer gering zijn. Ik weer heb, men zal wel van met een effen gelaat en van duin van schoone en vrome woorden den schijn aannemden, als of men dat zelf niet getoefde; maar elk oprecht en gemoedelijk man zal met mij ten deze insteaunen. Daarom wil men naar evenredigheid gelijk doen dragen en laten zweren, dan moet men ook een middel aan de hand geven, om na waarheid te doen zweren. Kan men dit niet, dan is het volgens mijn oordeel goddeloos dit te vorderen, wanneer het belang verbiedt een waren eed te doen, en ik begrijp niet hoe iemand, die aan eene eeuwige regtvaardigheid en eenen staanderen God geloofd, zoo iets voorstellen of aannemen kan; daarom kan ik niet veel moeite het telkens terug komen der gedachte niet belidden, dat het lamere gemeenschheid en huichelarij is, als zooveel van vaderlandsliefde, goede trouw, regt, voerzichtigheid, zegen des allerhoogste spreken. Om te bewijzen dat zoo vele valsche eeden niet te vreezen zijn, had onlangs het *Handelsblad* het gebede van een

vorigen minister van finantien aangehaald: » dat men bij de aangiften voor het regt van successie die valsche eeden nog niet ondervonden had. Het mistige dezer verklaring springt elk een in 't oog; want als een bezitter van f 100,000 in effecten zweert, dat hij slechts f 10,000 bezit, heeft hij waarlijk niet te vreezen, dat hij van valschen eed zal overtuigd worden. -- Vele herinneren zich nog hoe het met den eed op de kist in den aanvang dezer eeuw gegaan is. Elk zweerde, want elk een moest zweren, maar spottende stak men in plaats van geld stukken steen, glas, blik in de kist enz; nu zou het zeker veel erger gaan. Die hieraan twijfelen mogt, ga en hoore rondsom, hij hoore in publieke gezelschappen, en verneme overal hoe veel vertrouwen er nog gesteld wordt in ons bestuur en onze yertegenwoordigers, of de burgers gelooven, dat die zelf aan hunnen eed getrouw zijn gebleven? dat hunne opgebragte gelden voor het algemeen welzijn en volgens de wet zijn besteed, of niet de belastingen wettige afzettingen genoemd worden, of niet in de fatsoenlijkste gezelschappen openlijk verklaard wordt, dat men in dit geval geene zwaarigheid maken zou eenen valschen eed te doen, of niet geloofd wordt, dat er in ons land eene magtige partij bestaat, die de ingezetenen ten hunnen voordeele wil exploiteren en gewoon is haar belang algemeen belang te noemen. Kan het ook anders bij het zoo ras verdwijnen van zoo groote sommen gelds, bij de onophoudelijke te korten, na toestemming dat de gelden tot andere einden dan zij volgens de wet strekken moesten gebruikt zijn, nadat de woorden *misrekening* en *teleurstelling* voor verantwoording gediend hebben, en dat van zoovele zijden verklaard is, dat de beëdigde grondwet is geschonden geworden, en nadat door een lid van de tweede kamer, zonder de minste tegenspraak van iemand openbaar gezegd is: dat *men de natie bedrogen heeft!* -- *Wien!* Het getal der valsche eeden is verschrikkelijk groot zijn, en klaarblijkelijk zullen de renteheffers -- immers weinige uitgezonderd -- hunne kisten niet openen als om er het geld te leggen van hen, wier bezittingen openliggen. De belasting zou in plaats van evenredig op eene God tergende wijze onevenredig gedragen worden. Maar al was het, dat elk na zijne bezittingen evenredig er in deelde, dan nog zou de belasting zeer onregtvaardig gedragen worden: de houder van 's lands effecten zou bijdragen om zijn kapitaal en renten te behouden, dus voor zijn eigen voordeel; de grondeigenaar een gedeelte van zijn kapitaal afstaan, omdat van de renteheffers te verzekeren. Is daarin geen verschil, dan is het ook overschillig of ik mijn geld tot mijn eigen of tot eens anders voordeel gebruik. Het krediet! roept men onophoudelijk, alsof men waarlijk geloofde, dat als men (na het uitputten der ingezetenen door alle soort van belastingen, zijne schulden niet langer kan betalen, hetzelfde herstellen of handhaven zou door het executeren der eigendommen van partikulieren: het is immers te ongeregeld om van iemand aangenomen te worden! Het is integendeel eene inleiding tot een wel gekarakteriseerd bankroet. De interest van het geld thans niet gelijk vroeger 5, maar 4 ten honderd zijnde, zou het gouvernement verplicht zijn, de rente van deszelfs schuld-eischers daarop te reduceren en hun die daarmede geen genoegen namen, het volle montant der schuldbrieven te betalen, indien het daartoe magt had: deze niet hebbende en den vollen vroeger beloofden intrest niet langer kunnende voldoen, reduceere het toch de rente van 5 op 4, en geve hen die het gevraagd zullen hebben, volgens loting het montant hunner pretentie terug. Tot deze uittaling kunnen aanvankelijk gebruikt worden, de 80 millioenen van Belgie, verder de 10 van wijlen den Graaf van Nassau, wiens erven toch zoowel met 4 als met 3 pCt. rente zullen te vrede zijn. Een zal het kapitaal der houders van schuldbrieven beter dan nu verzekerd zijn, behouden zij eene rente, overeenkomstig met den tegenwoordigen stand

daard, zoo groot of grootere als andere eigenaars, die men na ten hunnen behoeve wil afzetten, van hunne eigendommen genieten, en zoo groot als zij, het kapitaal terug ontvangende, van hetzelfde zouden bekomen. Intusschen creëere men geene onnodige posten of ambten; men supprimeere de overtollige, men pensionere niet *van* anderen te plaatsen, men bezoldige geene diensten meer dan streng vereischt wordt, men werve geene lofzangers, men koope geene stemmen, men bezuinige en vereenvoudige al wat bezuinigd en vereenvoudigd kan worden, men besture den staat en bestede het geld der ingezetenen, gelijk men eigen goed besturen en eigen geld besteden zou, met een woord, men zij regtvaardig. Zoo zouden de uitgaven door de inkomsten gedekt worden, zoo zouden de 4 pCt. nieuwe schuldbrieven dermate steigen, dat het afbetalen der vroegere weinig bezwaar zou baren.

Hierdoor zou het krediet beter hersteld worden, en dit zou oneindig regtvaardiger zijn, dan een gedeelte der ingezetenen ten behoeve van een ander gedeelte afzetten, en den grondslag van alle maatschappij aan te randen.

Lang na de bovenstaande geschreven te hebben zie ik, dat omtrent de uitvoering onder anderen bepaald is: dat de commissiën met de uitvoering belast, om de eenparigheid daar te stellen, en het ontduiken der belasting te beletten, toegang zullen hebben tot alle 's rijks en plaatselijke archieven. Dat is voorzeker een sekur middel tegen de grondeigenaars en hypotheekarissen; maar dan vordert de eenparigheid dat de commissiën een even zeker middel tegen de fondsenhouders ter hand worde gesteld; wil of kan men dit niet, dan moet men ten minste andere eigenaars de gelegenheid geven, om even veilig als de renteheffers eenen valschen eed te doen: zoo lang dit niet plaats heeft, moet men van eenparigheid zwijgen.

Advertentien.

* * Heden behaagde het der Goddelijke Voorzienigheid tot onze droefheid uit dit leven tot zich te nemen, onzen waardigen Vader en behoud Vader, den Heer JOANNES ANTHONIUS NUIJTS, in den ouderdom van ruim 88 Jaren, na voorzien te zijn geweest van de laatste Sacramenten onzer Moeder de Heilige Kerk.

's Bosch, den 23 Januarij 1844.
 J. B. NUIJTS.
 M. J. P. VAN DER MEULEN, Geb. NUIJTS.
 W. W. VAN DER MEULEN.
 Wed. A. M. NUIJTS, Geb. SCHIRMER.

* * Het behaagde den Almagtigen heden morgen, na een sterk toenemend verval van krachten tot zich te roepen, mijne geliefde echtgenoot *MARIA CATHARINA HOELEN*, voorzien van al de genademiddelen der R. C. Kerk, Zij overleed in den gezegenden ouderdom van 76 jaren en 8 maanden, na eene gelukkige Echtverbindtenis van 38 jaren en 8 maanden. Uithoofde mijner vergevorderde jaren, verzoek ik familie, vrienden en bekenden zoo binnen als buiten de stad, deze algemeene kennisgeving, hoewel eenig, ook tevens als aan ieder in het bijzonder gedaan, wel te willen aannemen.

Leijden 22 Januarij 1844.
 B. VAN DEN BERGH.

* * TWEE BEURZEN AD STUDIA uit de Fundatie der *Erven van C. VAN DYK* vacant zijnde, zoo worden bij deze de daartoe geregtigde opgeroepen: als

- 1o. De bloedverwanten van de stichters.
  - 2o. Jongelingen uit Netersel, Bladel, Oirschot, Best en Vessom.
- Om zich voorzien der nodige bewijsstukken, uiterlijk voor 1o Maart, bij de ondergeteekende collatoren aan te melden.

Oirschot
 den 23 Januarij 1844.

A. ROVERS, Pastoor te Oirschot.
 C. VAN DEN OEVER, Armmeester.

* * In eene Tabaks-Affaire in de Provincie Noord-Brabant, wordt gevraagd een LEERLING met of zonder kost en inwoning. Adres met franco brieven onder letter B. aan het Bureau van den Noord-Brabander.

Uit de hand te Koop.

Een wel ter nering staande *HUIS*, in de hamerstraat, ook wel geschikt voor *HEER HULZINGE*, voorzien van verscheide geuerde en behangen Kamers, Keukens, Keukens, Zolders, Privaten, Wel-, en Regent Tuin en Bleekveld; bij uitnemendheid geschikt voor *FABRIEK, BRANDERIJ, RROUWERIJ*, door deszelfs ligging aan Dieze, Adres aan den Drukker dezes, de Letter J. Brieven Franco.

Een HUIS te huur te Luiks-Gestel

TEGEN HALF MAART AANSTAAND bestaande uit 4 BENEDEN en BOVENKAMER KEUKEN, Kelder en BAKHUIS, met Meubelen en BOOMGAARD zamen groot circa halve Bunder, Te bevragen in persoon of met Franco Brieven aan den heer Burgemeester te *Luiks Gestel*.

Gelduitzettingen op LIJFRENTE

EN VERZEKERINGEN OP HET LEVEN De Maatschappij van Algemeene Assurantien op L E V E N, de totale Fondsen ende Overvningen gevestigd te Brussel, en goedgekeurd door Koninklijk besluit van 12 Junij 1824, vertegenwoordigd door Agenten in geheel het Land en in vrede plaats, hare wezenlijke Kapitaal behoupen tot nabij de *DRIE MILJOEN VIJF MAAL HONDERD DUIZEND FRANCS* en zij betaalt jaarlijks meer dan *DRIE MAAL HONDERD DUIZEND FRANCS* lijfrenten. De verrijtingen der Maatschappij hebben tot verrijping van verzekeringen van Kapitalen betaalbaar na den dood, of ingeval van leven open bepalingstip, de constitutiën van *EIJFRENTEN, PENSIJONEN* aan Weduwen en Afdienaars, *HUWELIJS-GIFTEN* aan de Kinderen, *AAKOP* op *LIJFRENTE* van *RENTEN, SCHULDBRENTEN, AKTIEN* en *ONROERENDE GOEDEREN*. Zij koopt insgelijke hetzij met *GOED GELD* of op *LIJFRENTE*, de *VROUCHEN, GEBRUIKEN* en de *NAAKTE EIGENDOMMEN*. Men kan zich de Prospectussen, Tarieven en wettelijke inlichtingen bezorgen hetzij bij de Agent *A. C. VAN DER MEULEN Junior*, in Huthamerstraat, Wijk C. No 86 te *'s Hertogenbosch*, of op het Secretariaat Generaal der Maatschappij te Brussel, in de nieuwe Brusselstraat No. 48.

Graanmarkt

van *'s HERTOGENBOSCH*, van Donderdag, Vrijdag en Zaterdag, den 18, 19 en 20 Januarij 1844. Rogge, uithoofde van de menigvuldige vraag is den grooten aanvoer, volkomen aan de markt opgegevene prijzen met graagte gewild en bijna weinig tijds verkoopt geworden. Boekweit, was in eene kleine kwantiteit aan de markt gebracht en werd aan eenen verhoogden prijs geroepd. Haver, ofschoon het aangevoerde aanzienlijk was is dezelve ongeveer prijshoudend afgegaan, volgende is besteed geworden, als:

ROGGE.	f 4,50 a f 5,00
BOEKWEIT.	- 4,65 - 5,00
HAVER.	- 1,70 - 2,00

Zijnde de middelprijs van de Rogge, waarnaar zetting van het brood op Donderdag den 18 de is geschied 4.81⁰⁰. De 3 Nederl. ponden Roggebrood 20 Cent Het ----- Boter f 0,50 a f 0,60.

EINDHOVEN den 23 Januarij 1844.

De Prijzen der Granen zijn heden alhier geweest:

ROGGE	f 4,68
BOEKWEIT	4,50
HAVER	2,40
Het Nederlandsch pond boter	0,50
De 4	Roggebrood - 0,27

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Maandag 22 Januarij 4 1/2 Ure.

W. S. 2 1/2 pCt. 54 1/2	100 p. 100 1/2
94 1/2	Hand. 137 1/2
69, 70, 69 1/2	Ar. 9 1/2
21 1/2	Dito Coupon
3 pCt. 31 1/2	Fransche Uig. 8 1/2
Port. to L. 2 1/2	
47 1/2	Oude Russen. 108 1/2
100 p. 91 1/2	
Stiegl. en Co. 90 1/2	Braziliaan 100 p. 79 1/2

Ter drukkerij van D. A. A. de ROUJ.